

Asumisen turvallisuus

Kaci Bourdache
14.9.2021

Helsingin Pelastusliitto ry

- Voittoa tavoittelematon kattojärjestö alueen alan järjestöille
- Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) jäsen
- Yksi 13 pelastusliitosta
- Perustettu 1992
- Läheisessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa (ns. apujärjestö)
- Tuntikouluttajat ovat pääsääntöisesti pelastuslaitokselta
- TEHTÄVÄT:
 - Omatoimisen varautumisen koulutus
 - Sopimuspalokuntien koulutus
 - Turvallisuusviestintä ja -koulutus
 - Lisäksi Helsingin Pelastusliitto HELPE Oy tarjoaa koulutusta yrityksille ja muille organisaatioille

Vastuista

JOKAISEN VASTUULLA PELASTUSLAIN MUKAAN

- Pelastustoimenpiteisiin ryhtyminen
- Hätäilmoituksen tekeminen
- Vaarassa olevien varoittaminen
- Huolellisuusvelvollisuus
- Varovaisuus tulen käsittelyssä
- Pelastustielle pysäköinnin välttäminen

HUONEISTON HALTIJAN VASTUULLA PELASTUSLAIN MUKAAN

- Palovaroitin
- Nuohous (jälkiasennetut)

KIINTEISTÖN HALTIJAN VASTUULLA PELASTUSLAIN MUKAAN

- Yleinen palo- ja poistumisturvallisuus
- Uloskäytävät
- Pelastustiet
- Laitteiden kunnossapito
- Nuohous ja ilmanvaihtolaitteiden huolto
- Omatoiminen varautuminen
- Pelastussuunnitelma

KIINTEISTÖN HALTIJAN VASTUULLA JÄRJESTYSLAIN MUKAAN

- Porraskäytävän ovenavaus ja yhteystiedot
- Putoavan lumen, jään ja esineiden uhka

Lisäksi...

- Asunto-osakeyhtiölaki
- Järjestyssäännöt
- Vuokrasopimukset
- Kunnan rakennusjärjestys
- Ym.

Asuinkiinteistössä huomioon otettavia uhkia

SISÄISET ONNETTOMUUSRISKIT

- Tulipalot
 - Ml. tuhopoltot
- Tapaturmat (ja sairaskohtaukset)
- Vesivahingot
- Sähkökatkot ja muut kiinteistötekniikan häiriöt

RIKOSRISKIT

- Varkaudet
- Murrot
- Vahingonteot
- Häirintä ja petokset
- Väkivallan uhka

ULKOISET ONNETTOMUUSRISKIT

- Sisälle suojautumista vaativat onnettomuudet
- Luonnononnettomuudet
 - Tulvat
 - Myrsky ja tuuli
 - Ukkonen
- Poikkeusolot
- Kunnallistekniikan häiriöt

Tapaturma on turma

- Ennaltaehkäisyyn merkitys valtava; **asukas** keskiössä, lakisääteinen omatoiminen varautuminen ja pelastussuunnittelu ”vain” tukee
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmissa menehtyneitä 2000+ vuosittain (vrt. työpaikoilla 30-40)
 - **Ikä** tekijänä lähes puolessa tapauksista
 - **Päihtymys** tekijänä yli 1/3 tapauksista; työikäisillä 2/3

Tapaturma on turha

kotitapaturma.fi

- Jokainen on oman kotitaloutensa asiantuntija
- Huomioiden iäkkäät, liikuntarajoitteiset, vauvat, vaarit, jne.
- Missä kolahtaa ja miksi?
 - Kylpyhuoneessa liukasta
 - Keittiössäkin, mutta erityisesti siellä voi palaa ja veitsi lipsahtaa
 - Rappusissa alas vapaatyylillä
 - Kotia remontoidessa
 - Myrkkyjä, myrkkyjä kaikkialla
- Kotitapaturma.fi tarjoaa tarkistuslistoja jokaiseen tarpeeseen

Paloturvallisuuden keskeiset tekijät

- Ennaltaehkäisyn merkitys valtava; **asukas** keskiössä, lakisääteinen omatoiminen varautuminen ja pelastussuunnittelu ”vain” tukee
- Toiminta-aika vs. palonkehitys
 - Palokunnan toiminta-aika (1. yksikkö) **9-10 minuuttia** (lähde: Pronto)
 - Tulipalo kehittyy hengenvaaralliseksi **3-4 minuutissa**
 - Syttymistilassa olevien on poistuttava **itse** tai **läsnä olevien avustamana**
 - Palo-osastointi rajaa ensin pelastettavan alueen sekä aineellisia vahinkoja
- Kuinka toimintavalmiutta parannetaan?
- Kuinka palon syttymistä ehkäistään?

Mikä hengen palolta pelastaa?

3. Ei yritetä poistua savun läpi

2. Toimivat palovaroittimet

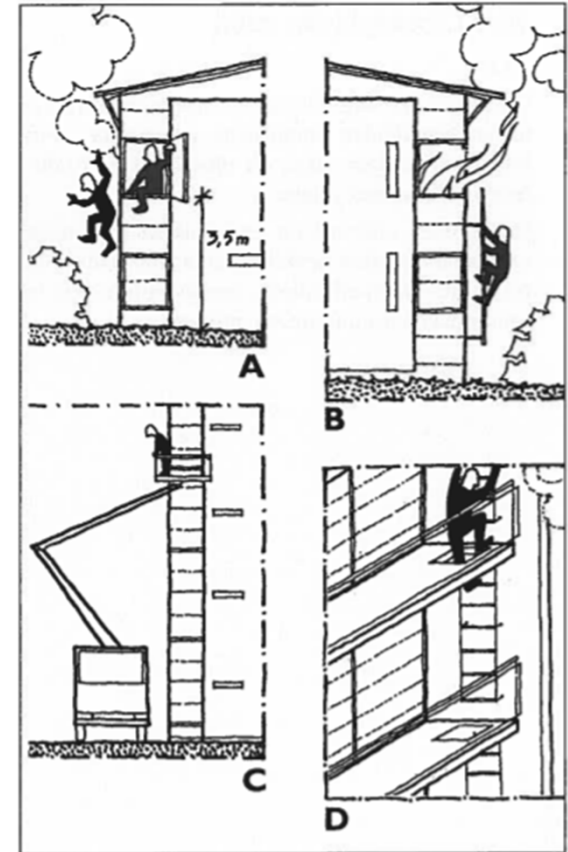
(Hän ei muuten
tuohon herää)

1. Päihdytään viisaasti tai ei lainkaan

Poistuminen

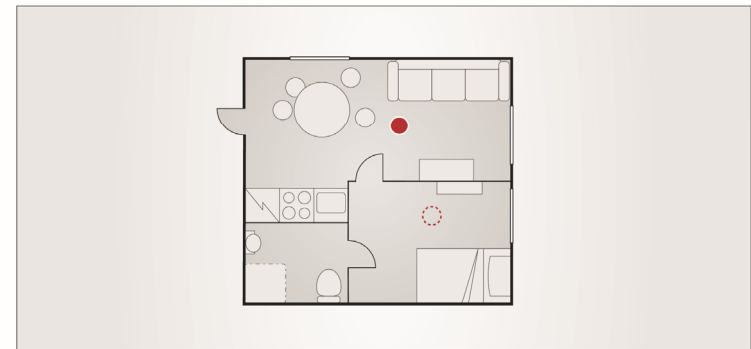
- Pelastussuunnitelmissa (rivi- ja kerrostalot) pitää olla rautalankaversio poistumisen järjestelyistä – myös erityistapaukset!
- Kaikissa kodeissa tulisi käydä järjestelyt läpi
- Kaikille – ja erityisesti lapsille – helpot askeleet:
 - Puhelin: mukaan!
 - Ovet: kiinni!
 - **Ei** savuun!
 - **112**

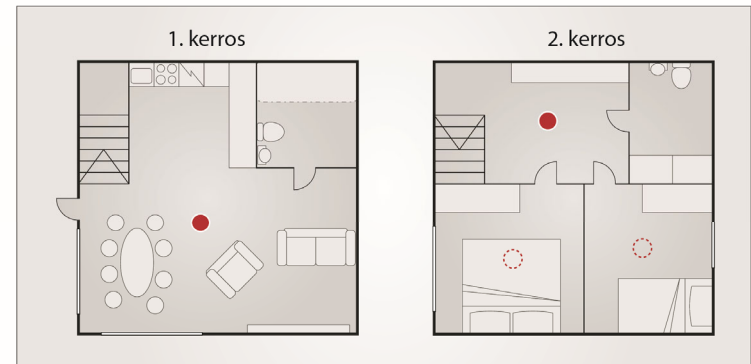
Se palovaroitin

- Vähintään yksi jokaisen tason alkavaa 60 m² kohden
- Sähköverkkoon kytketty
 - Kiinteistö asentaa ja huoltaa
 - Asukas vaihtaa pariston ja testaa
- Paristolla toimiva palovaroitin
 - Asukas hankkii, asentaa, vaihtaa pariston ja testaa. Yhdessäkin voi!
- Testaa palkkapäivänä, vaihda paristo palovaroitinpäivänä 1.12

1-kerroksinen kerrotalokaksio, 45m²

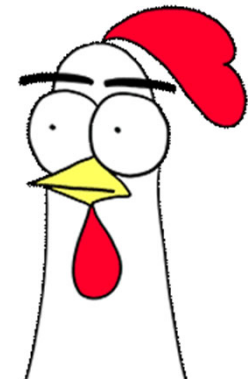

2-kerroksinen rivitaloasunto, 90m²

Tulipalojen ennaltaehkäisy

- Ennaltaehkäisy on yhtä arvokasta kuin pelastaminen... ja tulee halvemmaksi!
- Tunne syyt → ehkäise!
 - Keittiö, keittiö ja keittiö
 - Sähkölaitteetkin
 - Pesukoneet erityisesti
 - Joskus kylmlaitteetkin
 - Ja halpistuotteet, älä säästä väärässä paikassa!
 - Vältä ja valvo avotulta ja tulentekovälineitä
 - Sauna on pyhä
 - Pidä yhteiset tilat ja ympäristö siistinä ja lukitukset kunnossa

Asukasprofiili

- Asukasprofiilin huomiointi omatoimisessa varautumisessa eli mm. vaarojen ja riskien arvioinnissa sekä ohjeistuksissa, huomioiden erityisesti
 - Paloturvallisuus
 - Tapaturmat ja niiden torjunta; kotona ja yleisissä tiloissa
- Ohjeista tiedottaminen tarvittavalla tavalla
- Asukkaiden terveydentilaa tai tuen tarvetta ei voi kuitenkaan luotettavasti selvittää, eikä sitä saa kirjata/rekisteröidä mihinkään
- Asukkaiden oma vapaus (ja vastuu) on erittäin suuri

KAT – kotona asumisen turvallisuus

- ”Olen huolissani”
- ”Asumisturvallisuustesti”

(Huom. Eksote-alueen projekti, mutta tieto pätee)

Kuva: SPEK – 72tuntia.fi

Onnettomuusriskiasunnot

- Seuraavilla on pelastuslain mukaan ilmoitusvelvollisuus onnettomuusriskistä asunnossa pelastusviranomaiselle
 - Viranomaiset, kunnat ja julkisyhteisöt
 - Hoitolaitosten sekä palvelu- ja tukiasumisen ylläpitäjät/järjestäjät
 - Myös muut voivat ilmoittaa
 - Ilmoitustavasta lisätietoja pelastuslaitosten sivuilla

Kts. [IOCDF clutter image rating](#)

Eräs olohuone

- Asteikolla 1-9, kuinka sotkuinen tämä mielestäsi on?
- Oikea vastaus on **6**

Clutter Image Rating Scale: Living Room

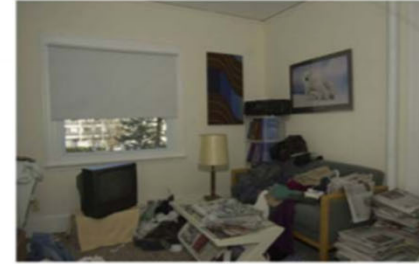
Please select the photo below that most accurately reflects the amount of clutter in your room

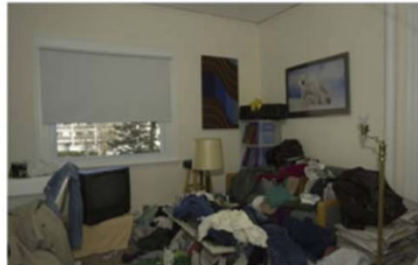
1

2

3

4

5

6

7

8

9

Mitä onnettomuusriskiasunnoille tehdään

- Viranomaisyhteistyö:
 - Pelastuslaitos arvioi turvallisuusriskin ja kirjaa korjausmääräykset (pöytäkirja salassa pidettävä, tiedoksi kiinteistölle)
 - Terveysviranomainen voi puuttua asunnon terveysriskeihin ja tukea asiakkaan terveyttä
 - Sosiaaliviranomaisen palveluilla voidaan antaa tukea toimenpiteisiin
 - Poliisi voi antaa virka-apua
- Kiinteistö huolehtii sisäänpääsystä ja huolehtii asunnon kunnosta
- Prosessi voi olla pitkä!

Sisälle suojautuminen

- Siirry asuntoihin ja sisätiloihin
- Ovet, ikkunat ja venttiilit kiinni
- Pysäytä ilmastointi
- Kuuntele viranomaisohjeita

Yleinen vaaramerkki. Kesto 1 min, jossa nousevat ja laskevat jaksot 7 s.

Testaus. Kesto 7 s.

Vaara ohi. Kesto 1 min, yhtämittainen ja tasainen. Kesto 1 min.

Vaaratiedote televisiossa ja radiossa